

Марія Маркович
(Україна)

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН

Етап оцінювання – це визначальна частина навчального процесу. Оцінювання в мистецькій і дизайнерській освіті є за своєю суттю проблематичним і було предметом багатьох досліджень. Як стверджують Реймент Т. та Бріттон Б., «поняття «мистецтво» і «оцінювання» є взаємно ворожі. Оцінювання прагне до об'єктивності і визначеності, а стосовно мистецтва воно намагається регулювати і обмежувати діяльність, яка по суті є автономною і відкритою до нового» [1, с. 41]. Проте, щоб максимально наблизити оцінювання до об'єктивного, викладач використовує ряд поточних і підсумкових методів, деякі з котрих включають самооцінювання та оцінювання однокурсниками.

Поточне оцінювання здійснюється протягом вивчення курсу, як правило на парах, і дає можливість отримати інформацію про результати навчання студента під час конкретного модуля. Таке оцінювання є надзвичайно конструктивним. Воно пов'язане із забезпеченням постійного зворотнього зв'язку «викладач-студент» та навпаки, в процесі роботи. Поточне оцінювання формує знання і рефлексії під час навчання.

Домінуючими в мистецькій освіті є самооцінювання та оцінювання однокурсниками. Такі види оцінювання частіш всього можна зустріти під час роботи в майстернях, коли студенти можуть бачити роботи своїх однокурсників. «Свідомо чи підсвідомо це пропонує студентам ряд еталонів і допомагає їм позиціонувати свої власні досягнення по відношенню до інших», що в результаті розвиває їх критичну самосвідомість [3, с.530]. Групове обговорення вважається більш офіційною формою взаємного оцінювання. Фішер Г. стверджує, що хоча самооцінювання є частиною процесу оцінювання у багатьох навчальних закладах, лише у деяких випадках ці оцінки враховуються в сукупності з іншими [3, с. 530]. Досліджуючи методи оцінювання у вищій мистецькій і дизайнерській освіті, Блітман М. та інші науковці акцентують увагу на такому методі оцінювання, як критика. Критика – є найпоширенішим методом оцінювання мистецьких і дизайнерських дисциплін. Існують декілька видів критики:

- **критика «один на один»**, під час якої обговорення окремих питань відбувається один на один між викладачем і студентом;

- **поточна критика**, найбільш доцільна на проміжному етапі виконання проекту, перед тим, як проект представляється для підсумкового оцінювання (дозволяє студентам замислитися, критично оцінити і просуватися вперед зі своєю роботою);

- **підсумкова критика**, що постає офіційними індивідуальними і груповими презентаціями наприкінці проекту або завдання, з отриманням балів

або оцінки (відбувається після представлення студентом кінцевого продукту своєї роботи);

- **критика промислових проєктів**, яка, зазвичай, проводиться на дизайнерських курсах (в оцінюванні беруть участь фахівців з виробництва);

- **групова критика**, коли група студентів представляє свої роботи на розгляд викладачів, отримуючи оцінки від них;

- **критика однокурсників**, коли оцінювання та обговорення проводиться студентами (зазвичай, це члени однієї студентської групи), а викладач виставляє оцінки (однокурсники можуть надавати коментарі та зауваження усно або у письмовій формі анонімно);

- **онлайн-критика**, що набула популярності у сучасному віртуальному навчальному середовищі [2, с. 4-5].

Викладачі вважають, що критика, як вид оцінювання, дає можливість студентам застосувати свої навички презентації, донести свої думки до аудиторії, критично мислити і отримати формуючий зворотній зв'язок [1, с. 107]. З іншого боку, багато студентів вважають критику досвідом конфронтації, коли вони мають захищати свої дії, замість того, щоб обговорювати різні думки і позиції.

Таким чином, сучасна проблема типології оцінювання постає різоматичним явищем, яке віддзеркалює постнекласичну освітню парадигму, зорієнтовану не стільки на особу з емоційним інтелектом, скільки на «промовляючого індивідуаліста», «носія тексту», незалежного від жодних авторитетів. Утім, це не зменшує актуальності питання «що оцінюється?»: якість кінцевого мистецького проєкту, а чи весь дизайнерський навчальний процес.

ЛІТЕРАТУРА

1. Blair, B. Does the Studio Crit still have a Role to Play in 21st-Century Design Education and Student Learning? In proceedings of 3rd International CLTAD Conference (Centre for Learning and Teaching in Art & Design), Enhancing Curricula, 6-7 April, 2006. Lisbon, Portugal. pp. 107-120.
2. Blythman, M., Orr, S., Blair, B. Critique the Crit. Report. The Higher Education Academy, Art, Design and Media Subject Centre. The collaborative project, which involved De Montfort University, the University of Warwick and London Metropolitan University. 2007. Available from: <http://www.adm.heacademy.ac.uk/projects/adm-hea-projects/learning-and-teaching-projects/critiquing-the-crit>.
3. Fisher G.. The Quality Enhancement Framework in Scotland and its Relevance to Art, Design and Media Subjects. In proceedings of 3d International CLTD Conference (Centre for Learning and Teaching in Art & Design), Enhancing Curricula, 6-7 April, 2006. Lisbon, Portugal, pp. 497-507.
4. Марценюк С. Впровадження інноваційних комп'ютерних методів навчання // Освіта. Технікуми, коледжі. 2004. № 2(8). С. 10-11.

Резюме. В останні роки система вищої освіти в Україні виявила серйозні тенденції у розширенні контактів з університетами різних країн, а саме: студентський обмін, проведення спільних міжнародних конференцій та симпозіумів, запрошення іноземних фахівців для проведення лекцій та проведення семінарів, стажування та службовий тренінг для студентів іноземних навчальних закладів, участь у сучасних наукових, освітніх та дизайнерських

програмах. Сьогодні очевидно, що навчальні плани та навчальні плани повинні бути розроблені для формування фахівців міжнародного рівня з добре розвиненим професійним мисленням.

Ключові слова: мистецтво, спеціальність, дизайн, співпраця.

Summary. In recent years, the system of higher education in Ukraine has revealed serious tendencies in expanding contacts with universities from different countries, namely: student exchange, holding of joint international conferences and symposiums, invitation of foreign specialists for lecturing and conducting workshops, traineeship and in-service training for students in foreign educational institutions, participation in modern scientific, educational and design programs. Today it is obvious that curricula and curricula should be designed to form specialists of international level with well-developed professional thinking.

Key words: art, specialty, design, cooperation.

Наталія Палій
(Україна)

АНАЛІЗ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ ЯК СКЛADOVA САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ІСТОРІЇ МУЗИКИ»

Навчальний курс «Історія музики» є однією з найважливіших дисциплін фахової підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва. Предметом навчального курсу є історія зарубіжної та української музики зі стародавніх часів до сьогодення. Музичне мистецтво розглядається в контексті поліпредметності його складових, зокрема таких категоріальних понять як художній образ, художня картина світу, музична творчість, художній напрям, музичний стиль тощо.

Підґрунтям навчальної дисципліни «Історія музики» є концепція всебічного художньо-естетичного розвитку особистості, тому, відповідно, метою курсу є вивчення найкращих зразків музичної культури людства, систематизація та узагальнення знань з розвитку музичного мистецтва, розширення світогляду, формування системи духовних цінностей у майбутніх вчителів музичного мистецтва.

Курс вивчається в історичній послідовності виникнення й розвитку музичного мистецтва, що повинно дати студентам знання про основні етапи та напрямки еволюції зарубіжної та української музики, художні стилі, чинники жанрової та формотворчої системи. Зміст дисципліни є достатньо об'ємним, тому робоча програма курсу включає достатню кількість лекційних та семінарських занять, а також самостійну роботу студентів, на яку відводиться половина загального обсягу годин. Зміст її завдань визначається обсягом